

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 172 (XVI) — Nr. 239

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 18 martie 2004

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
LEGI ȘI DECRETE			
34.	1-2	nr. 106/2003 pentru completarea art. 41 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice	3
117.	2	114. — Decret privind trecerea în rezervă a unui general de brigadă din Serviciul de Informații Externe	4
★			
35.	2-3	DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
118.		Decizia nr. 70 din 26 februarie 2004 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată	4-6
		Decizia nr. 71 din 26 februarie 2004 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, republicată	6-8

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 68/2003 pentru modificarea Legii învățământului nr. 84/1995

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68 din 14 august 2003 pentru modificarea Legii învățământului nr. 84/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 590 din 19 august 2003, cu următoarele modificări:

1. La punctul 1 al articolului I, alineatul (2) al articolului 59 va avea următorul cuprins:

„(2) Absolvenții de liceu, cu diplomă de bacalaureat, care au obținut în unul dintre ultimii 4 ani de studii distincții la olimpiadele școlare internaționale, la concursuri artistice sau sportive de nivel continental, mondial sau olimpic au

dreptul de a se înscrie în învățământul universitar fără susținerea admiterii.“

2. La punctul 2 al articolului I, alineatul (2) al articolului 158 va avea următorul cuprins:

„(2) În cazuri excepționale, bine motivate, formațiunile de elevi sau de preșcolari din grupa mare pot funcționa sub efectivul minim sau peste efectivul maxim numai cu aprobarea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, în baza metodologiei elaborate.“

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 23 februarie 2004, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
GHEORGHE BUZATU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 24 februarie 2004, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 11 martie 2004.
Nr. 34.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**pentru promulgarea Legii privind aprobarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 68/2003
pentru modificarea Legii învățământului nr. 84/1995**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 68/2003 pentru modificarea Legii învățământului nr. 84/1995 și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 10 martie 2004.
Nr. 117.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 106/2003 pentru completarea art. 41
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 106 din 24 octombrie 2003 pentru completarea art. 41 din Ordonanța de urgență a Guvernului

nr. 60/2001 privind achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 747 din 26 octombrie 2003, cu următoarele modificări și completări:

— **La articolul unic, alineatul (6) al articolului 41 va avea următorul cuprins:**

„(6) Sunt exceptate de la prevederile alin. (2) achizițiile de mărfuri fungibile ale căror prețuri sunt stabilite pe baza cotațiilor externe ale burselor internaționale de mărfuri ori asimilate acestora sau, după caz, de către autoritățile de

reglementare ori Bursa Română de Mărfuri, precum și achizițiile de echipamente, utilaje și servicii. Prețurile din propunerea financiară, în cazul achizițiilor publice de echipamente, utilaje și servicii, vor fi actualizate în conformitate cu prevederile alin. (3).“

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 19 februarie 2004, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 24 februarie 2004, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 11 martie 2004.
Nr. 35.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
pentru promulgarea Legii privind aprobarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 106/2003
pentru completarea art. 41 din Ordonanța de urgență
a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 106/2003 pentru completarea art. 41 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 10 martie 2004.
Nr. 118.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind trecerea în rezervă a unui general de brigadă
din Serviciul de Informații Externe**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. b) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 17 din Legea nr. 1/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Informații Externe, republicată, precum și ale art. 43 alin. 1 lit. a), art. 85 alin. 1 lit. e) și ale art. 109 din Legea nr. 80/1995 privind Statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere propunerea directorului Serviciului de Informații Externe,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Pe data de 15 martie 2004, domnul general de brigadă menționat în anexa*) la prezentul decret se trece în rezervă.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

București, 10 martie 2004.
Nr. 114.

*) Anexa la prezentul decret se comunică instituțiilor interesate.

D E C I Z I I A L E C U R Ţ I I C O N S T I T U Ţ I O N A L E**CURTEA CONSTITUŢIONALĂ****D E C I Z I A N r. 70**

din 26 februarie 2004

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 alin. (2)
din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată**

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Florentina Baltă	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, excepție ridicată de Paraschiv Dumitru în Dosarul nr. 1.900/2003 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, procedura de citare fiind legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, arătând că textul de lege criticat nu contravine prevederilor constituționale referitoare la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică de a obține recunoașterea dreptului pretins, întrucât daunele cominatorii, care încep să curgă de la data pronunțării hotărârii judecătorești prin care primarul a fost obligat să înmâneze titlul de proprietate sau să procedeze la punerea în posesie și care au ca scop determinarea debitorului la executarea obligației, nu afectează acest drept constituțional.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 9 septembrie 2003, pronunțată în Dosarul nr. 1.900/2003, **Curtea de Apel București —**

Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, excepție ridicată de Paraschiv Dumitru.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că dispozițiile art. 64 alin. (2) din Legea nr. 18/1991, republicată, îngrădesc dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică de a-și recupera paguba provocată de acea autoritate, întrucât nu recunoaște răspunderea autorităților publice, respectiv a comisiilor locale pentru aplicarea Legii nr. 18/1991 aflate în subordinea primăriilor, față de persoanele vătămate.

Se apreciază că daunele cominatorii prevăzute de art. 64 alin. (2) se calculează de la data pronunțării hotărârii judecătorești prin care primarul este obligat să execute înmânarea titlului de proprietate sau, după caz, punerea efectivă în posesie și nu se recunoaște dreptul persoanei vătămate prin refuzul de a fi pusă în posesie de a-și recupera pagubele produse în perioada anterioară pronunțării hotărârii judecătorești.

De asemenea, se arată că, potrivit interpretării date de instanța judecătorească, art. 64 alin. (2) din Legea nr. 18/1991, republicată, plata daunelor cominatorii este pusă în sarcina primarului, ca persoană fizică, făcându-se abstracție de statutul său de autoritate publică și de președinte al comisiei locale pentru aplicarea Legii nr. 18/1991.

Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă apreciază că daunele cominatorii sunt un mijloc de constrângere a debitorului, pentru a-l determina să-și execute obligația având caracterul unei sancțiuni civile provizorii, și nu au un caracter reparator cu privire la prejudiciul pretins. Acordarea de sancțiuni sub forma daunelor cominatorii în perioada anterioară pronunțării hotărârii judecătorești ar apărea ca nelegală, cât timp nu s-a stabilit pe cale judecătorească culpa debitorului obligației neexecutate și nu există un caz anume determinat de lege, în sensul art. 1079 alin. 2 pct. 1 din Codul civil, prin care debitorul să se afle de drept în întârziere de la data nașterii dreptului de punere efectivă în posesie.

Se consideră că după executarea obligației principale daunele cominatorii pot fi intervertite în daune materiale, în măsura în care creditorul a suferit un prejudiciu ca urmare a întârzierii executării obligației.

În consecință, instanța de judecată apreciază excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, ca fiind neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată. De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 18¹ din Legea nr. 35/1997, cu modificările ulterioare, s-a solicitat punctul de vedere al Avocatului Poporului.

Guvernul constată că trăsătura esențială a daunelor cominatorii este aceea că ele reprezintă un mijloc de constrângere a debitorului, spre a-l determina să-și execute obligația asumată, aceste daune neavând nici o legătură cu prejudiciul încercat de creditor datorită neexecutării obligației de către debitor.

Se apreciază că persoana căreia i se recunoaște dreptul de proprietate asupra unui teren poate formula plângere în cazul în care constată refuzul nejustificat de punere în posesie, în temeiul alin. (1) al art. 64 din Legea

nr. 18/1991, republicată, iar în cazul în care a suferit un prejudiciu, nimic nu o împiedică să solicite, potrivit legii, despăgubiri.

De altfel, se arată că, potrivit art. 52 alin. (2), text invocat chiar de autorul excepției, condițiile și limitele exercitării dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică se stabilesc prin lege organică.

Se apreciază, în consecință, că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, este neîntemeiată.

Avocatul Poporului apreciază că stabilirea condițiilor și limitelor exercitării dreptului la repararea pagubei produse prin nesoluționarea, în termen, a unei cereri este atributul exclusiv al legiuitorului, iar posibilitatea acordării de daune cominatorii, în condițiile prevăzute de lege, nu aduce atingere acestui drept.

Se arată că susținerile autorului excepției nu reprezintă critici de neconstituționalitate, ci privesc modul de interpretare și aplicare a prevederilor legale criticate, ceea ce nu intră în competența Curții Constituționale. De asemenea, Curtea nu poate extinde dispozițiile legale invocate și la alte situații neprevăzute în text și nu poate da o altă formulare textelor de lege, deoarece aceasta nu are calitatea de legiuitor pozitiv, necesară pentru a putea abroga sau modifica o normă juridică.

În concluzie, se apreciază că dispozițiile art. 64 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituția României, republicată, ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 64 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998. Textul legal criticat are următorul conținut:

— Art. 64 alin. (2): *„Dacă instanța admite plângerea, primarul va fi obligat să execute de îndată înmânarea titlului de proprietate sau, după caz, punerea efectivă în posesie, sub sancțiunea condamnării la daune cominatorii pentru fiecare zi de întârziere, anume stabilite de instanță.”*

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile art. 48 din Constituție, care, ulterior sesizării, a fost modificată și completată prin Legea de revizuire a Constituției României nr. 429/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 29 octombrie 2003, republicată de Consiliul Legislativ, în temeiul art. 152 din Constituție, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 31 octombrie 2003, cu reactualizarea denumirilor și dându-se textelor o nouă numerotare. După republicare, textul constituțional invocat are următoarea numerotare și conținut:

— Art. 52: *„(1) Persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei*

cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins sau a interesului legitim, anularea actului şi repararea pagubei.

(2) Condiţiile şi limitele exercitării acestui drept se stabilesc prin lege organică.

(3) Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare. Răspunderea statului este stabilită în condiţiile legii şi nu înlătură răspunderea magistraţilor care şi-au exercitat funcţia cu rea-credinţă sau gravă neglijenţă. Examinând excepţia de neconstituţionalitate, Curtea reţine că daunele cominatorii apar ca un mijloc juridic la îndemâna creditorului pentru a-l constrânge pe debitor să execute în natură obligaţiile de *a face* sau de *a nu face* şi constau într-o sumă de bani aferentă unei unităţi de timp pe care debitorul trebuie să o plătească până la executarea obligaţiei.

Împrejurarea că, potrivit reglementării legale în cauză, sunt instituite daune cominatorii pe zi de întârziere nu contravine în nici un fel normei constituţionale de referinţă, acestea neavând ca finalitate repararea prejudiciului, ci exclusiv constrângerea debitorului, în speţă a primarului, la executarea obligaţiei de *a face* ce îi incumbă. Ele nu au

un caracter reparator şi, prin urmare, nu se poate pretinde că, întrucât asemenea daune încep să curgă de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti prin care primarul a fost obligat să înmâneze titlul de proprietate sau să procedeze la punerea în posesie, petentul nu mai are posibilitatea de a-şi recupera prejudiciul suferit ca urmare a refuzului nejustificat de eliberare a titlului său de punere în posesie, în perioada anterioară pronunţării hotărârii judecătoreşti.

Chiar dacă reglementarea criticată nu consacră *in terminis* dreptul titularului de a solicita şi obţine repararea eventualei prejudicii suferite ca urmare a refuzului abuziv al primarului, el beneficiază de un asemenea drept în temeiul principiilor generale care guvernează materia, a căror incidenţă nu poate fi refuzată, în absenţa unei prevederi prohibitive exprese.

Aşa fiind, prevederile art. 64 alin. (2) din Legea nr. 18/1991, republicată, nu contravin art. 52 din Constituţie, ci, dimpotrivă, dau expresie într-o manieră adecvată domeniului său de incidenţă, fără a exclude aplicarea reglementării de principiu cuprinse în textul constituţional.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) şi al art. 147 alin. (4) din Constituţie, republicată, precum şi al art. 1, 2, 3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 şi al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepţia de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art. 64 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, excepţie ridicată de Paraschiv Dumitru în Dosarul nr. 1.900/2003 al Curţii de Apel Bucureşti — Secţia a IV-a civilă. Definitivă şi obligatorie.

Pronunţată în şedinţa publică din data de 26 februarie 2004.

PREŞEDINTELE CURŢII CONSTITUŢIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUŢIONALĂ

DECIZIA Nr. 71

din 26 februarie 2004

referitoare la excepţia de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art. 3 din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, republicată

Nicolae Popa	— preşedinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Şerban Viorel Stănoiu	— judecător
Florentina Baltă	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

La apelul nominal lipsesc părţile, procedura de citare fiind legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepţiei de neconstituţionalitate ca fiind neîntemeiată, arătând că textul de lege criticat nu contravine prevederilor constituţionale referitoare la garantarea dreptului de proprietate privată, întrucât obligaţia de protecţie a mediului nu aduce atingere acestui drept.

CURTEA,

având în vedere actele şi lucrările dosarului, reţine următoarele:

Prin Încheierea din 3 octombrie 2003, pronunţată în Dosarul nr. 1.357/c/2003, **Tribunalul Galaţi — Secţia civilă a sesizat Curtea Constituţională cu excepţia de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art. 3 din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă,**

Pe rol se află soluţionarea excepţiei de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art. 3 din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, republicată, excepţie ridicată de Sindicatul Liber Sanitar din Spitalul Judeţean „Sf. Apostol Andrei” din Galaţi în Dosarul nr. 1.357/c/2003 al Tribunalului Galaţi — Secţia civilă.

republicată, excepție ridicată de Sindicatul Liber Sanitar din Spitalul Județean „Sf. Apostol Andrei” din Galați.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că art. 3 alin. (1) din Legea nr. 130/1996, republicată, prevede că negocierea colectivă este obligatorie numai la nivel de unitate, deci, *per a contrario*, la celelalte niveluri, respectiv la nivel de grup de unități, la nivel de ramură și la nivel național, negocierea colectivă nu este obligatorie. În acest fel, se apreciază că stabilitatea ierarhiei contractelor colective de muncă nu este asigurată.

Se arată, în același timp, că art. 3 nu conține prevederi concrete care să garanteze efectiv desfășurarea negocierii, respectiv perioada de timp, pe săptămâni, zile și ore, în care să se desfășoare negocierea.

Astfel, se arată că reprezentanții salariaților sau sindicatele nu au nici o cale de a obliga patronatul să participe efectiv la negocieri, acesta având posibilitatea de a simula desfășurarea negocierilor pe o perioadă scurtă de timp, fără a se putea considera, sub acest aspect, că este vorba de o încălcare a legii.

Se propune, *de lege ferenda*, stabilirea unor prevederi concrete, spre exemplu, negocierea a câte 3 ore în fiecare zi lucrătoare din intervalul de 60 de zile, prevederi de la care părțile să poată deroga numai de comun acord.

Tribunalul Galați — Secția civilă apreciază că organizațiile sindicale pot iniția încheierea unor contracte colective de muncă și la nivel de grup de unități, la nivel de ramură sau la nivel național, iar în situația în care patronatul ar refuza încheierea unor asemenea contracte, legea prevede procedura de mediere, garantând astfel dreptul la negocieri colective.

În ceea ce privește critica referitoare la faptul că art. 3 din Legea nr. 130/1996, republicată, nu stabilește perioada de timp în care se desfășoară negocierea, se apreciază că aceasta este o problemă de fapt, de interpretare și aplicare a legii, care excedează controlului Curții Constituționale.

Se arată, în același timp, că propunerea *de lege ferenda* a autorului excepției nu poate face obiectul procedurii de soluționare a excepției de neconstituționalitate.

În consecință, instanța de judecată apreciază excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 130/1996, republicată, ca fiind neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată. De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 18¹ din Legea nr. 35/1997, cu modificările ulterioare, s-a solicitat punctul de vedere al Avocatului Poporului.

Guvernul apreciază că reglementarea modalităților concrete prin care se asigură garantarea dreptului la negocieri colective în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective de muncă, încheiate în baza negocierii colective, reprezintă atributul exclusiv al legiuitorului.

Se arată că garantarea dreptului la negocieri colective în materie de muncă presupune, în mod esențial, libertatea și egalitatea partenerilor sociali la negocierea clauzelor și încheierea contractelor colective, astfel cum rezultă din dispozițiile art. 7 alin. (1) din Legea nr. 130/1996, republicată.

Se mai apreciază că dreptul la negocieri colective în materie de muncă nu este încălcat prin prevederea obligativității negocierii colective la nivelul unității, prevăzută în alin. (1) al art. 3 din Legea nr. 130/1996, republicată, de vreme ce, potrivit art. 10 din aceeași lege, partenerii sociali pot încheia contracte colective și la nivelul grupurilor de unități, ramurilor de activitate, precum și la nivel național.

În consecință, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1) din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, republicată, este considerată ca fiind neîntemeiată, iar, în ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (3) din aceeași lege, aceasta este inadmisibilă, deoarece, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională are competența de a se pronunța numai asupra problemelor de drept, fără a putea modifica sau completa prevederea legală supusă controlului.

Avocatul Poporului apreciază că, potrivit prevederilor art. 236 alin. (2) din Codul muncii, cu care se completează dispozițiile art. 3 din Legea nr. 130/1996, „negocierile colective sunt obligatorii, cu excepția cazului în care angajatorul are încadrați mai puțin de 21 de salariați”. Pe cale de consecință, se arată că negocierile colective sunt obligatorii la toate nivelurile, respectiv la nivel de angajator, grup de angajatori, ramuri de activitate și la nivel național. Mai mult decât atât, se constată că, în conformitate cu art. 238 din Codul muncii, contractele colective de muncă nu pot conține clauze care să stabilească drepturi la un nivel inferior celui stabilit prin contractele colective de muncă încheiate la nivel superior. Astfel, drepturile prevăzute în contractul colectiv de muncă la nivel național sunt considerate minime și constituie baza de la care porneste negocierea contractelor colective de muncă la celelalte niveluri. Ca urmare, în situațiile în care nu se încheie contracte colective de muncă pe ramură sau grupuri de angajatori, negocierea contractelor colective de muncă la nivel de angajator începe de la prevederile contractului colectiv de muncă la nivel național.

Se arată că, în ceea ce privește durata negocierii colective și modul de desfășurare a acesteia, Curtea Constituțională a statuat în mod constant în jurisprudența sa că, potrivit competenței sale, nu poate modifica și completa prevederea legală supusă controlului.

În concluzie, se consideră că dispozițiile art. 3 din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, republicată, sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului și al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituția României, republicată, ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 3 din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 184 din 19 mai 1998. Textul legal criticat are următorul conținut:

— Art. 3: „(1) *Negocierea colectivă, la nivel de unitate, este obligatorie, cu excepția cazului în care unitatea are mai puțin de 21 de salariați.*

(2) *Negocierea colectivă are loc în fiecare an, după cum urmează:*

a) *după cel puțin 12 luni de la data negocierii precedente, neurmată de încheierea contractului colectiv de muncă, sau de*

la data intrării în vigoare a contractului colectiv de muncă, după caz;

b) cu cel puțin 30 de zile anterior expirării contractelor colective de muncă încheiate pe un an.

(3) Durata negocierii colective nu poate depăși 60 de zile.

(4) Negocierea colectivă va avea ca obiect, cel puțin: salariile, durata timpului de lucru, programul de lucru și condițiile de muncă.

(5) Inițiativa negocierii aparține patronului.

(6) În cazul în care patronul nu angajează negocierea, aceasta are loc la cererea organizației sindicale sau a reprezentanților salariaților, după caz, în termen de 15 zile de la formularea cererii."

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile art. 38 alin. (5) din Constituție, care, ulterior sesizării, a fost modificată și completată prin Legea de revizuire a Constituției României nr. 429/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 29 octombrie 2003, republicată de Consiliul Legislativ, în temeiul art. 152 din Constituție, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 31 octombrie 2003, cu reactualizarea denumirilor și dându-se textelor o nouă numerotare. După republicare, textul constituțional invocat are următoarea numerotare și conținut:

— Art. 41 alin. (5): „Dreptul la negocieri colective în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sunt garantate.”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit prevederilor legale, contractul colectiv de muncă reprezintă convenția încheiată între patron sau organizația patronală, pe de o parte, și salariați, reprezentați prin sindicate ori în alt mod prevăzut de lege, de cealaltă parte, și are ca scop promovarea unor relații de muncă echitabile de natură să asigure protecția socială a

salariaților, prevenirea sau limitarea conflictelor colective de muncă.

În argumentarea criticii sale, autorul excepției pleacă de la formula utilizată în alin. (1) al art. 3 din Legea nr. 130/1996, republicată, potrivit căreia negocierea colectivă a contractelor de muncă este obligatorie numai la nivel de unitate, ceea ce impune concluzia *per a contrario* ca la celelalte niveluri — grup de unități, ramură, național — aceasta nu ar fi obligatorie, încălcându-se astfel textul constituțional de referință.

O atare susținere nu poate fi reținută, întrucât neconstituționalitatea unei reglementări constituie o stare intrinsecă a acesteia și nu poate fi dedusă pe calea unei interpretări *per a contrario*, operație care presupune a atribui legiuitorului ceea ce acesta nu a prevăzut *in terminis*.

Curtea consideră că prin consacarea obligativității negocierilor colective la nivelul celei mai mici entități organizatorice care are calitatea de angajator se dă pe deplin expresie reglementării de principiu din Constituție, obligativitatea acestora la nivel de unitate având semnificația unei obligativități generale, chiar dacă, potrivit art. 10 din aceeași lege, la nivelurile superioare, respectiv al grupurilor de unități, al ramurilor sau la nivel național, asemenea negocieri au doar un caracter facultativ.

De altfel, critica adusă de autorul excepției nu poate fi reținută și datorită faptului că neconstituționalitatea nu este dedusă din contrarietatea textului legal criticat cu anumite prevederi din Legea fundamentală, ci din pretense lacune ale celui dintâi. Restabilirea concordanței dintre Constituție și lege, într-o atare situație, ar presupune înlăturarea lacunei prin completarea reglementării, ceea ce excedează competenței Curții Constituționale, care, potrivit art. 2 alin. (3) teza întâi din Legea nr. 47/1992, republicată, „se pronunță numai asupra problemelor de drept, fără a putea modifica sau completa prevederea legală supusă controlului”.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, republicată, precum și al art. 1, 2, 3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

D E C I D E:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, republicată, excepție ridicată de Sindicatul Liber Sanitar din Spitalul Județean „Sf. Apostol Andrei” din Galați în Dosarul nr. 1.357/c/2003 al Tribunalului Galați — Secția civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 26 februarie 2004.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro